

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Tos/8/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121011141
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Rešatková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8121011141.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Evy Rešatkovej a sudcov JUDr. Vladimíra Monoka a JUDr. Petra Tobiaša na neverejnom zasadnutí konanom dňa 06.05.2024 v Prešove takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku na podklade sťažnosti odsúdeného A. B. zrušuje uznesenie Okresného súdu Prešov sp. zn. 33PP/6/2021 z 05.03.2024.

Podľa § 416 ods. 1 Tr. poriadku s použitím § 68 ods. 2 Tr. zákona vyslovuje, že odsúdený A. B., nar. XX.XX.XXXX v B. C., trvale bytom B., A. XXXX/XX, prechodne bytom D., D. XXX, sa v skúšobnej dobe uloženej mu uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 33PP/6/2021 z 06.09.2021 pri podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Poprad sp. zn. 0T/153/2020 z 09.12.2020 vo výmere 9 (deväť) mesiacov a trestným rozkazom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 0T/47/2020 z 07.08.2020 v spojení s uznesením Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 0T/47/2020 z 01.02.2021 vo výmere 3 (troch) mesiacov, neosvedčil a zvyšok trestu vo výmere 4 (štyroch) mesiacov a 25 (dvadsaťpäť) dní vykoná.

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov uznesením sp. zn. 33PP/6/2021 z 05.03.2024 podľa § 416 ods. 1 Tr. poriadku s použitím § 68 ods. 2 Tr. zákona vyslovil, že odsúdený A. B. sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia neosvedčil a zvyšok trestu vo výmere 4 mesiacov 25 dní, ktorý mu ostáva vykonať z trestu odňatia slobody uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Poprad sp. zn. 0T/153/2020 z 09.12.2020 vo výmere 9 mesiacov a trestným rozkazom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 0T/47/2020 z 07.08.2020 v spojení s uznesením Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 0T/47/2020 z 01.02.2021 vo výmere 3 mesiacov, vykoná.

Proti tomuto uzneseniu podal sťažnosť odsúdený ihneď po jeho vyhlásení. V dodatočne predložených dôvodoch sťažnosti prostredníctvom obhajcu vyslovil názor, že okresný súd nesprávne vyhodnotil ním zistené okolnosti a na základe nesprávneho právneho posúdenia zistených skutkových okolností vydal vo veci nezákonné rozhodnutie. Na základe uznesenia Okresného súdu Prešov sp. zn. 33PP/6/2021 z 06.09.2021 bol podmienenčne prepustený z výkonov trestu odňatia slobody uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Poprad sp. zn. 0T/153/2020 z 09.12.2020 vo výmere 9 mesiacov a trestným rozkazom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 0T/47/2020 z 07.08.2020 v spojení s uznesením Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 0T/47/2020 z 01.02.2021 vo výmere 3 mesiacov, pričom mu bola stanovená skúšobná doba 1 roka, ktorá plynula od 06.09.2021 do 06.09.2022.

Dňa 25.05.2022 došlo k hádke medzi ním a jeho bratom, kedy boli obidvaja pod vplyvom alkoholu a on bol zadržaný hliadkou polície, umiestnený do CPZ a následne vzatý na väzobné stíhanie, kedy bol neskôr za tento skutok, ktorého aktívnym účastníkom bol aj poškodený, ktorý útočil naňho aj po príchode policajtov, odsúdený rozsudkom Okresného súdu Poprad zo dňa sp. zn. 4T/40/2022 z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia

slobody vo výmere 12 mesiacov, pričom tento rozsudok následne zrušil Krajský súd v Prešove sp. zn. 8To/55/2022 a uznal ho vinným, za čo mu uložil trest odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov a zároveň mu nariadil protialkoholické liečenie ústavnou formou. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 23.02.2023.

Vo výkone trestu odňatia slobody bol teda od dňa 25.5.2022 až do 25.9.2023 a následne sa podrobil protialkoholickému liečeniu ústavnou formou a to až do 23.12.2023, kedy bol z Odborného liečebného ústavu psychiatrického n. o. Predná Hora prepustený v rámci úspešne ukončenej odvykacej liečby.

Po citácii § 68 ods. 2 Tr. zákona, ktorý ustanovuje podmienky rozhodnutia o ne/osvedčení sa v skúšobnej dobe, poukázal na to, že skúšobná doba podmiennečného prepustenia vo veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 33PP/6/2021 plynula do 6.9.2022, aj napriek tomu, že sa odsúdený nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody súd nerozhodol podľa § 68 ods. 2 Tr. zákona a nerozhodol tak, aby výkony trestov odňatia slobody nasledovali plynulé za sebou, čím došlo podľa nášho názoru k pochybeniu súdu a vzhľadom na povahu spáchaného skutku má zato, že rozhodnutie o neosvedčení sa a nariadenie ďalšieho výkonu trestu odňatia slobody v trvaní takmer ďalších 5 mesiacov, po tom, čo sa odsúdený nachádzal 16 mesiacov vo výkone trestu odňatia slobody a ďalšie 3 mesiace na ochrannom protialkoholickom liečení ústavnou formou je neprimerane prísne.

Trest (osobitne trest odňatia slobody) ako sankcia predstavuje najcitlivejší a najtvrdší prostriedok štátneho donútenia. Vychádzajúc zo zásady humanity treba dodržať princíp úmernosti represie, aby táto neprekročila mieru nevyhnutnú pre splnenie účelu trestu. Moderné humanistické teórie zaoberajúce sa účelom trestu a trestného práva vôbec sú založené na myšlienke, že trestné konanie má sledovať rovnako preventívny a resocializačný cieľ, má totiž prispieť k polepšeniu a náprave páchatela. Cieľom trestného konania má byť dosiahnutie toho, aby obvinený páchatel zaujal ku spáchaniu trestného činu sebakritický a kajúcný postoj, ktorý sľubuje možnosť jeho nápravy. V takom prípade je dobré, že páchatel považuje trest za adekvátny, spravodlivý a súhlasí s ním. V trestnom zákonodarstve právneho štátu nie je trest sám o sebe účelom, nepredstavuje odplatu za spáchaný trestný čin. V zmysle zákonnej požiadavky primeranosti trestu má byť uložený trest úmerný aj škode a následkom, ktoré páchatel trestným činom spôsobil a nemá páchatelovi spôsobiť zbytočné útrapy. Trest ako najzávažnejší zásah štátu do základných ľudských práv páchatela nesmie byť ukladaný mechanicky, bez zváženia všetkých okolností konkrétneho prípadu a pomerov páchatela.

Zároveň vzhľadom k tomu, že do jedného roka od skončenia skúšobnej doby podmiennečného odsúdenia u ods. A. B. nedošlo k rozhodnutiu podľa § 50 ods. 4 Tr. zákona, mal súd podľa ich názoru rozhodnúť v zmysle § 50 ods. 5 Tr. zákona o tom, že sa podmiennečne odsúdený osvedčil, ktoré ustanovuje, že ak súd do roka od uplynutia skúšobnej doby neurobil rozhodnutie podľa odseku 4 bez toho, že by odsúdený mal na tom vinnu, má sa za to, že sa odsúdený osvedčil.

Nemal žiadnu vinnu na tom, že súd do roka od uplynutia skúšobnej doby neurobil rozhodnutie podľa ods. 4 ust. § 50 Tr. zákona ani na tom, že súd nerozhodol tak, aby výkon trestov odňatia slobody nasledovali plynule za sebou, na základe čoho by bolo v súčasnosti, keď sa snaží viesť riadny život a začleniť opätovne do spoločnosti, uloženie ďalšieho trestu odňatia slobody neadekvátne, v žiadnom prípade by nespĺňalo svoj účel a vzhľadom na vyššie citované zákonné ustanovenie by bolo aj nezákonné a preto žiadal, aby odvolací súd jeho sťažnosti vyhovel, zrušil uznesenie Okresného súdu Prešov sp. zn. 33PP/6/2021 zo dňa 5.3.2024 a rozhodol o tom, že sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia osvedčil.

Na podklade takto riadne a včas podanej sťažnosti odsúdeným ako osobou na to oprávnenou krajský súd v zmysle § 192 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia, a zistil, že sťažnosť nie je dôvodná.

V prvom rade sťažnostný súd preskúmal procesný postup konajúceho súdu a konštatuje, že konajúci súd postupoval pred vyhlásením rozhodnutia v súlade s procesným predpisom, keď vykonal verejné zasadnutie v prítomnosti podmiennečne prepusteného A. B., ktorého vo veci vypočul, umožnil mu vyjadriť sa k dôkazom a predniesť argumenty, pre ktoré by malo byť rozhodnuté o jeho osvedčení sa.

Konajúci súd vykonal dokazovanie v súlade s pravidlami ustanovenými v procesnom predpise a preto o tieto dôkazy mohol opierať svoje skutkové závery. Z nich vyplynulo, že ods. A. B. bol uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 33PP/6/2021 zo dňa 06.09.2021 podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Poprad sp. zn. 0T/153/2020 zo dňa 09.12.2020, právoplatný toho istého dňa, v trvaní 9 mesiacov a z výkonu trestu odňatia slobody

uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. OT/47/2020 zo dňa 07.08.2020 v spojení s uznesením Okresného súdu Topoľčany sp. zn. OT/47/2020 zo dňa 01.02.2021 v trvaní 3 mesiacov. Ku dňu podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody mal ods. A. B., ktorý nastúpil výkon trestu dňa 02.02.2021, vykonaný trest celkove 7 mesiacov a 4 dni, pričom mu ostal nevykonaný zvyšok trestu v trvaní 4 mesiace 27 dni. Pri podmiennečnom prepustení ods. A. B. z výkonu trestu odňatia slobody mu bola určená skúšobná doba na 1 rok, ktorá začala plynúť dňa 06.09.2021, kedy toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, a uplynula dňa 06.09.2022.

Okrem toho konajúci súd zistil, že podmiennečne prepustený A. B. bol rozsudkom Okresného súdu Poprad sp. zn. 4T/40/2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8To/55/2022, právoplatného toho istého dňa, uznaný vinným zo spáchania prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zákona, ktorý spáchal dňa 25.05.2022, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov, pre výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, a ktorý vykonal dňa 25.09.2023.

Uvedené odsúdenie konajúci súd vyhodnotil ako skutočnosť, ktorá preukázala, že podmiennečne prepustený A. B. počas skúšobnej doby nevedol riadny život, pretože spáchal úmyselný trestný čin počas skúšobnej doby určenej mu pri podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Spáchaním trestného činu v rozhodnej dobe odsúdený porušil podmienky podmiennečného prepustenia.

S vysloveným záverom sa stotožnil aj sťažnostný súd. Ods. A. B. bolo umožnené, aby svoju nápravu doviedol aj vlastným pričinením a za tým účelom mu bol skrátený trest tým, že z jeho výkonu bol podmiennečne prepustený. Bolo teda iba na rozhodnutí podmiennečne prepustenom A. B., či proces prevýchovy sa zabezpečí aj trestom kratšieho trvania, za ktorým účelom bola určená skúšobná doba na 1 rok, počas ktorej mal viesť riadny život, čo v podstate znamená dodržiavanie právnych a spoločenských noriem, ako aj plnenie si povinností v pracovnom, rodinnom a občianskom živote. Podmiennečne prepustený A. B. nedodržiaval právne normy, keď sa dopustil protiprávneho konania počas skúšobnej doby dňa 25.05.2022, posúdeného ako úmyselný prečin nebezpečného vyhrážania vo vzťahu k svojmu bratovi, čo je nutné hodnotiť, ako to už aj konajúci súd uzavrel, že počas skúšobnej doby nevedol riadny život. Odsúdený týmto svojím protiprávnym konaním vyvrátil očakávanie o možnom dovŕšení procesu prevýchovy na slobode a preukázal, že účel trestu čiastočným výkonom trestu odňatia slobody nebol dosiahnutý. Je potrebné si uvedomiť, že uložený trest, ktorý súd ukladá za spáchaný trestný čin, je nielen sankciou spoločnosti za protiprávne konanie, ale tiež v individuálnej rovine slúži na to, aby prostredníctvom tohto trestu mohla spoločnosť pôsobiť na správanie sa páchatela trestného činu do budúcnosti tak, aby viedol riadny život.

Konajúci súd o neosvedčení sa podmiennečne prepusteného A. B. rozhodol dňa 05.03.2024, čo je po jednoročnej lehote uvedenej v § 50 ods. 5 Tr. zákona, na čo poukazoval sťažovateľ (zrejme myslel § 68 ods. 4 prvá veta Tr. zákona), a preto podľa jeho názoru má sa za to, že sa v skúšobnej dobe osvedčil.

Podľa § 68 ods. 2 ak podmiennečne prepustený viedol v skúšobnej dobe riadny život a plnil uložené obmedzenia a povinnosti, súd vysloví, že sa osvedčil; inak rozhodne, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby, že zvyšok trestu vykoná. Ak sa odsúdený nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, súd rozhodne tak, aby výkony trestov odňatia slobody nasledovali plynule za sebou.

Podľa § 68 ods. 3 Tr. zákona ak súd vyslovil, že sa podmiennečne prepustený osvedčil, má sa za to, že trest bol vykonaný dňom, keď bol podmiennečne prepustený.

Podľa § 68 ods. 4 Tr. zákona rovnako sa má za to, že trest bol vykonaný dňom, keď došlo k podmiennečnému prepusteniu, ak súd bez viny odsúdeného do roka od uplynutia skúšobnej doby nerozhodol, že odsúdený zvyšok trestu vykoná. Súd môže tak rozhodnúť do dvoch rokov, ak sa proti obvinenému vedie trestné stíhanie pre úmyselný trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia.

Z predloženého spisu Okresného súdu Poprad sp. zn. 4T/40/2022 plynie, že trestné stíhanie pre skutok spáchaný v skúšobnej dobe, konkrétne 25.05.2022, ktorý bol posúdený ako úmyselný trestný čin nebezpečného vyhrážania, sa viedlo do 23.02.2023, teda nielen počas skúšobnej doby podmiennečného prepustenia, ktorá plynula od 06.09.2021 do 06.09.2022, ale aj počas jednoročnej lehoty na rozhodnutie

o ne/osvedčení sa podľa § 68 ods. 2 Tr. zákona, ktorou bola doba od 06.09.2022 do 06.09.2023. Vzhľadom na toto zistenie nemožno uvažovať o pochybení okresného súdu, ak rozhodol o neosvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia po uplynutí jednoročnej lehoty, pretože bola splnená podmienka na jej predĺženie na dva roky podľa vety druhej § 68 ods. 4 Tr. zákona, t. j. do 06.09.2024. Z uvedeného dôvodu preto sťažnostný súd túto námietku neuznal.

Za nepodstatnú považoval sťažnostný súd aj ďalšiu námietku spočívajúcu v tom, že konajúci súd nerozhodol tak, aby odsúdený pokračoval vo výkone zvyšku trestu odňatia slobody plynule za sebou, teda nadväzujúc na trest odňatia slobody uložený mu vo veci Okresného súdu Poprad sp. zn. 4T/40/2022. Trestný zákon v § 68 ods. 2 síce ustanovuje takúto povinnosť súdu, avšak jej nesplnenie nemá za následok to, že súd už potom nemôže rozhodnúť o tom, že odsúdený zvyšok trestu vykoná.

Sťažnostný súd nezistil pochybenie ani v určení zvyšku trestu odňatia slobody, ktorý má odsúdený ešte vykonať, pretože vo veci Okresného súdu Poprad sp. zn. 0T/153/2020 bola do výkonu trestu odňatia slobody započítaná aj doba zadržania od 07.12.2020 do 09.12.2020, čo znamená, že pokiaľ odsúdený mal vykonať ešte od 06.09.2021 do 02.02.2022 zvyšok trestu v trvaní 4 mesiace 27 dní, po započítaní ďalších 2 dní je tento zvyšok 4 mesiace 25 dní.

O spôsobe výkonu trestu odňatia slobody nebolo potrebné rozhodovať, keďže o ňom bolo rozhodnuté v pôvodnom trestnom konaní.

Sťažnostný súd k ďalším dôvodom sťažnosti poznamenáva, že v tomto konaní sa nerozhodovalo o ukladaní trestu a preto okolnosť, že odsúdený nesplnil podmienky stanovené mu pri podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, v dôsledku čoho bolo rozhodnuté o vykonaní zvyšku trestu odňatia slobody, nemožno posudzovať podľa zásad ukladania trestu. Odsúdený vedel, že má viesť počas skúšobnej doby podmiennečného prepustenia riadny život a dodržiavať spoločenské normy, a pokiaľ sa tak správať nebude a teda nesplní zákonom stanovené podmienky, bude rozhodnuté o vykonaní zvyšku trestu odňatia slobody.

Napadnuté uznesenie je vecne správne a zodpovedá zákonu, avšak sťažnostný súd zistil formálne pochybenie v napadnutom výroku, ktoré spočíva v nesprávnom označení skúšobnej doby podmiennečného odsúdenia namiesto podmiennečného prepustenia. Túto formálnu chybu bolo potrebné opraviť, keďže ide o dva odlišné inštitúty, preto sťažnostný súd na podklade sťažnosti odsúdeného podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku zrušil napadnuté uznesenie a vo veci rozhodol sám na podklade skutkového stavu zisteného konajúcim súdom tak, že ods. A. B. sa neosvedčil v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia a zvyšok trestu v trvaní 4 mesiace 25 dní vykoná.

Rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.